

”Tutkijan tiedot” -työryhmän kokous 20.1.2020

Aika: ma 20.1.2020 klo 9:30-12:30

Paikka: nh. Louhi (opetus- ja kulttuuriministeriö, Meritullinkatu 10)

Etäyhteys: <https://cscfi.zoom.us/j/949615895>

Läsnä/Kutsutut:

- Jukka Haapamäki, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
- Viivi Aumanen, erityisasiantuntija, Jyväskylän yliopisto
- Leena Huiku, tietoasiantuntija, Aalto-yliopisto (**poissa**)
- Marja Kokko, johtava tietoasiantuntija, Tampereen yliopisto
- Erika Lilja, kehittämisasiantuntija, Turun yliopisto (**etänä**)
- Susanna Näreaho, erityisasiantuntija, Metropolia
- Hanna-Mari Puuska, kehityspäällikkö, CSC
- Janne Pölönen, suunnittelupäällikkö, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Markku Roinila, tietoasiantuntija, Helsingin yliopisto
- Tommi Suominen, tietoarkkitehti, CSC (sihteeri)
- Tuomas Vienola, suunnittelija, Itä-Suomen yliopisto (**etänä**)
- Marjut Vuorinen, kehittämisspäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Vieras

- Joonas Nikkanen, CSC

Päätökset:

PÄÄTÖS: Tutkijat -osiota ei sisällytetä vielä kesäkuussa julkaistavaan portaalin versioon, vaan vasta sitten, kun suostumuksenhallintatyökalu on käytössä. Ei päätetä vielä, muodostuuko profiili julkaisuista ilman tutkijan aktiivista toimintaa. CSC tuottaa havainnollistavien prototyyppisiä, joiden pohjalta seuraavissa kokouksissa konkretisoidaan tutkijanäkymää portaalissa.

PÄÄTÖS: ORCIDista tuodaan suostumuksella kaikki tiedot tutkimustietovarantoon yksilöimättä kenttiä. Tutkijalla on sen jälkeen mahdollisuus valita, mitä tietoja ja mistä lähteestä portaalissa näytetään.

PÄÄTÖS: ORCIDista voi liittää profiiliinsa julkaisuja ja ne sisällytetään portaalin julkaisut-näkymään, mutta julkaisuja voi suodattaa tietolähteen mukaan.

PÄÄTÖS: Hyväksytään esitellyt Tutkijan tiedot –kentät, ja jatketaan toteutusta niiden pohjalta.

PÄÄTÖS: Jatketaan meriittien käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

PÄÄTÖS: Seuraavan kokouksen ajankohta: 4.3. klo 12:30 – 15:30.

Asiat

1. Kokouksen avaus, ja työjärjestyksen hyväksyminen
2. Edellisen kokouksen muistio (Liite 1)
3. Tilannekatsaus
Tutkijahaastatteluiden tuloksia (Liite 2)
4. Suostumuksenhallintatyökalu ja tiedonsiirto ORCIDista
  - a. Proof of concept:in esittely
  - b. Avoimia kysymyksiä keskusteltavaksi (Liite 3)

5. Tutkijan tiedot -tietosisältö: 1. version hyväksyminen (Liite 4)
6. Meriittitiedot - 1. version työstäminen (Liite 5)
7. Seuraava kokous
8. Ehdotus seuraavassa kokouksessa käsiteltävistä asioista:
  - a. Meriittitiedot: 1. version hyväksyminen
  - b. Tiedonsiirto kotiorganisaatiosta
  - c. Vaatimusmäärittelyjen työstäminen tutkijahaastattelujen pohjalta

MUISTIO

1. Kokouksen avaus, ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 09:37. Työjärjestys hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen muistio ([Liite 1](#))

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Tilannekatsaus

Tutkijahaastatteluiden tuloksia ([Liite 2](#))

CSC esitteli alustavia tuloksia, haastatellut painottuvat vielä yhteiskunta- ja humanistisiin tieteisiin. THL:stä ja mahdollisesti amk:eista vielä ehdotuksia haastateltaviksi.

Keskusteltiin menetelmistä (esim. avoimesta lähdekoodista) osana tutkijan tuotoksia. Turun yliopisto on eritellyt aineistot ja menetelmät: lähdekoodi luokitellaan menetelmiin. Myös menetelmäosaamisen kuvaaminen oleellista.

Yhteistyöverkostot koettu esim. HY:lla hankalaksi esittää – jos tutkijan verkostot ovat pieniä, ei välttämättä haluta näyttää. OKM: Yhtestyöverkostoja ei ainakaan vielä ensimmäiseen versioon.

Julkaisut/hankkeet: jatkossa voisi olla hyödyllistä kerätä myös kirjoittajan tai hankkeeseen osallistuneen oma kuvaus omasta osuudestaan lisätietona. CASRAI-termistö tässä hyödyllinen. WoSin tai Scopuksen kautta ei ainakaan vielä toistaiseksi tule kuvauksia.

Dosenttien julkaisut: HY:sta ei tule julkaisuja VIRTAAan, jos ei ole dosenttisopimusta, koska silloin ei ole käyttäjätunnusta HY:n tietojärjestelmiin, eikä näin ollen voi raportoida julkaisujaan yliopiston CRISIin. TY:lla puolestaan dosentit mukana järjestelmässä.

5. Suostumuksenhallintatyökalu ja tiedonsiirto ORCIDista

a. Proof of concept:in esittely

CSC esitteli demoa.

Toimiihan myös Orcidin muut kirjautumiset: Facebook, Google, Haka? Kyllä, suunniteltu toteutus tukee samoja vaihtoehtoja kuin ORCIDiin muutenkin kirjautuessa.

Jo raportoituja julkaisuja on mahdollista virkistää VIRTAAan tuomalla julkaisutietoja uudelleen. Tällöin voi tuoda myös ORCIDit tekijöille, jotka on aiemmin raportoitu ilman - > voidaan linkata paremmin tutkijoiden profiileihin.

b. Avoimia kysymyksiä keskusteltavaksi ([Liite 3](#))

Tarvitaanko suostumus tiedon siirtoon kotiorganisaatiosta? Jos erillislaki tulee voimaan, kuten nyt luonnosteltu, ei tarvita.

Vanhat julkaisut saattavat olla tutkijoille oman profiloitumisensa kannalta kaikkein tärkeimmät. Toisaalta yliopistoilla ei ole suurta intressiä tuoda vanhoja julkaisuita CRISeihinsä, sillä eivät vaikuta rahoitukseen.

Ehdotus: Mahdollisuus (kuten Wikipedia), "this is a stub" – eli tuoda se esiin, että sisältö ei ole tutkijan itsensä vahvistamaa.

Millä kriteerillä luodaan profiili tutkijalle? Jos Virrassa on julkaisuja, joissa ORCID, muodostuuko Tutkijat-osioon profiili, jossa ORCID, nimi ja lista julkaisuista, vaikka tutkija ei menisi luomaan itselleen ttv-profiilia? Ongelmallinen, jos julkaisulista on puutteellinen – näistä tullut paljon palautetta yliopistoissa. Näytetäänkö vain nimi ja ORCID?

PÄÄTÖS: Tutkijat -osiota ei sisällytetä vielä kesäkuussa julkaistavaan portaalin versioon, vaan vasta sitten, kun suostumuksenhallintatyökalu on käytössä. Ei päätetä nyt, muodostuuko profiili julkaisuista ilman tutkijan aktiivista toimintaa. CSC tuottaa havainnollistavien prototyyppejä, joiden pohjalta seuraavissa kokouksissa konkretisoidaan tutkijanäkymää portaalissa.

Tuodaanko ORCIDista kaikki tiedot vai yksilöidääkö, mitkä tiedot tuodaan?

PÄÄTÖS: ORCIDista tuodaan suostumuksella kaikki tiedot tutkimustietovarantoon yksilöimättä kenttiä. Tutkijalla on sen jälkeen mahdollisuus valita, mitä tietoja ja mistä lähteestä portaalissa näytetään.

Voiko tutkija tuoda ORCID-profiilista myös julkaisuja ja liittää niitä ttv-profiiliin VIRTA-julkaisujen lisäksi?

Näkyvätkö portaalin julkaisut –osiossa vain Suomessa tehdyn tutkimuksen julkaisut (VIRTA-julkaisut)? Miten ORCID-julkaisut näytetään, voidaanko esim. suodattaa?

Ei ole järkevää tehdä uutta Juulia, vaan kaikki julkaisut mukaan. Toteutuksen pitäisi olla mahdollisimman inklusiivinen, mutta pitää pystyä tietämään mitkä julkaisut on sisällytetty yo:iden rahoitusmalliin. Tämä ei ole tiedonhakuportaali, priorisoidaan asiantuntijoiden haku.

Ehdotus: näkymässä erotetaan julkaisut, jotka on tuotu ORCIDista, ja mitkä VIRRasta, indikaationa luotettavuudesta.

Vain oikeellinen data on arvokasta, virheellisyys laskee datan arvoa.

Voisi olla ilmiantotoiminto: mahdollisuus raportoida väärää tietoja

PÄÄTÖS: ORCIDista voi liittää profiiliinsa julkaisuja ja ne sisällytetään portaalin julkaisut-näkymään, mutta julkaisuja voi suodattaa tietolähteen mukaan.

6. Tutkijan tiedot -tietosisältö: 1. version hyväksyminen ([Liite 4](#))

CSC esitteli tutkijan tiedot –tietosisällön luonnoksen hyväksyttäväksi.

Tutkimusyhteisö on lisätty tietomalliin. Tutkimusryhmät eivät rajaudu hallinnollisiin rakenteisiin. Ryhmät pysyväisluontoisempia kuin hankkeet, olemassa aito tarve tiedolle. Esim. avainsanoilla tägääminen, myös PI:n (principal investigator) ympärille kerääntyvä ryhmä. Laitetaan pyyntö TUHA-sanastoryhmälle ”tutkimusyhteisön” ja siihen liittyvien käsitteiden määrittelemiseksi myös sanastossa.

TY:lla 3 kenttää tutkimuksen kuvaamiseen: biography, tutkimuksen kuvaus, tutkijan antaman opetuksen kuvaus – kiinnostava, mutta ei ilmeisesti käytössä vastaavaa muilla. Pidetään tässä vaiheessa tietomallissa vain yksi kenttä kuvaukselle.

Keskusteltiin, miten meritoituminen opetuksen kautta toteutuu. Opetukselle ei ole samanlaisia määrällisiä mittareita. Uusi AOE-palvelu mahdollistaa avointen oppimateriaalien tallennuksen, mutta ne eivät ole varsinaisia tiedonkeruun määritelmän mukaisia julkaisuja, sillä eivät toimituskunnan hyväksymiä. Avoimen oppimisen suositus (avoimen tieteen linjaukset) mahdollistaa myös tilastoinnin. Selvitetään integraatiomahdollisuus AOE:hen <https://aoe.fi> Oppimateriaaleilla ei DOI:ta, mutta URN tulee olemaan.

Onko opetustoiminta TTV:n toiminnallisen rajauksen sisällä? Korkeakouluissa tapahtuva opetus on TTV:n fokuksessa, selkeästi rajauksen sisällä. Nostetaanko opetusaineistot meriteistä paremmin esiin – esim. tutkimusaineistoiksi tai aineistoille rinnasteiseksi opetusaineistoksi? Tutkimusaineistojen jako kategorioihin: menetelmät(koodi), datat,

opetusaineistot? Ehdotus: Muut tutkimuksen tuotokset kuin julkaisut (aineistot, aktiviteetit, menetelmät, opetus) kokonaan omana kokonaisuutenaan?

PÄÄTÖS: Hyväksytään esiteltyt Tutkijan tiedot –kentät, ja jatketaan toteutusta niiden pohjalta.

7. Meriittitiedot - 1. version työstäminen ([Liite 5](#))

CSC esitteli alustavaa tietomallia ja koodistoja.

Tutkimusaktiviteetit/Meriitit: paljolti tutkijan vastuulla, automaattinen kerääminen harvoin mahdollista. CRISit toistaiseksi ainoita lähteitä.

Päätös: Jatketaan meriittitietojen käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

8. Seuraava kokous

Päätös: Ajankohta: 4.3. klo 12:30 – 15:30

9. Ehdotus seuraavassa kokouksessa käsiteltävistä asioista:

- a. Meriittitiedot: 1. version hyväksyminen
- b. Tiedonsiirto kotiorganisaatiosta
- c. Vaatimusmäärittelyjen työstäminen tutkijahaastattelujen pohjalta
- d. Prototyypit tutkijanäkymästä portaalissa.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:30